

ДОКЛАД

ОТ ПРОУЧВАНЕ НА НАГЛАСИТЕ НА ВЪЗМОЖНИТЕ УЧАСТНИЦИ ОТ ПРИОРИТЕТНИЯ АГРО-ХРАНИТЕЛЕН СЕКТОР ОТ ПОГРАНИЧНИТЕ ОБЛАСТИ СМОЛЯН, БЛАГОЕВГРАД, ХАСКОВО И КЪРДЖАЛИ КЪМ ВЪЗМОЖНОСТТА ЗА ФОРМИРАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В БИЗНЕС СЪВЕТ

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents are sole responsibility of Development of innovative startup companies and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Обяснителна записка	3
2. Въведение	3
3. Методика за работа	4
4. Резултати и анализ от анкетното проучване касаещо нагласите на представителите на Агро-хранителния сектор за формиране и включване в бизнес съвет	6
5. Изводи базирани на анкетното проучване касаещо Агро-хранителния сектор в областите Смолян, Кърджали, Хасково и Благоевград по отношение на конституирането на Бизнес съвет	23
6. Заключение.....	24

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents are sole responsibility of Development of innovative startup companies and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

1. Обяснителна записка

Настоящият Доклад от проучване на нагласите на възможните участници от приоритетния Агро-хранителен сектор от пограничните области Смолян, Благоевград, Хасково и Кърджали към възможността за формиране и включване в бизнес съвет се изготвя в изпълнение на Дейност 2 и Дейност 3 от проект “Business council” – 6275_BC, финансиран по Subsidy contact № В6.3а.18/13.04.2021, Програма за териториално сътрудничество Interreg V-A Greece – Bulgaria 2014-2020.

В изпълнение на Дейност 2 и Дейност 3 са изпълнени всички изисквания на Възложителя (бенефициента) като сме се придържали стриктно към изискванията поставени в техническата спецификация и техническото предложение. Поради взаимовръзката между изпълнението на Дейност 2 и изпълнението на Дейност 3 проучване на нагласите е направено едновременно като резултатите са обединени в настоящия документ наречен: „Доклад от проучване на нагласите на възможните участници от Агро-хранителния сектор от пограничните области Смолян, Благоевград, Хасково и Кърджали към възможността за формиране и включване в бизнес съвет.

2. Въведение

Във връзка с изпълнението на Договор № 3/17.11.2021 г. и в съответствие с техническата спецификация за изпълнение на обществена поръчка: избор с публична покана с предмет: Възлагане на услуги по изпълнението на проект business council 6275 bc- subsidy contract № б6.3а.18/13.04.2021 г. се проведе анкетно проучване относно нагласите на целевите групи за формиране и включване в бизнес съвет.

Целта на проучването беше да се установяват конкретните нужди, мнения и препоръки на представителите на бизнеса в пограничните райони с цел решаването на проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени. Както и с цел партньорство, като по този начин ще се спомогне за укрепване на факторите, влияещи върху предприемаческия успех, за стимулиране на оцеляването на бизнеса и за насърчаване на предприемаческата култура.

В резултат, Изпълнителят изготви настоящия Доклад, в който са представени графично резултатите от проведеното анкетно проучване и на тяхна база е

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents are sole responsibility of Development of innovative startup companies and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

направен задълбочен анализ за установените нужди и проблеми на представителите на **Агро-хранителния сектор** в пограничните области, като същевременно са изведени основни изводи, които да послужат за основа за работа на новосформирания бизнес съвети по горесцитирания проект.

Целевата група на анкетното проучване, провело се за нуждите на проекта и като основа на настоящия Доклад, са представителите на Агро-хранителния сектор в пограничните области Благоеград, Смолян, Хасково и Кърджали.

Важно е да се отбележи, че във връзка с изпълнението на проекта всички представители на бизнеса от различните приоритетни сектори са анкетирани с единна анкета, като следователно е използвана еднаква методика на работа. В тази връзка изготвените доклади са с обща методика, като се различават в аналитичните си части.

3. Методика за работа

Проучването на нагласите се осъществи посредством анкетното проучване за събиране на информация, чрез:

- Провеждане на телефонни проучвания;
- Изпращане на анкета чрез уеб базиран формуляр;
- Организиране на срещи индивидуални и групови;

В анкетното проучване бяха обхванати представители на агро-хранителния сектор по населените места в областите Смолян, Благоевград, Хасково и Кърджали, като респондентите бяха разделени пропорционално съобразно представителите на сектора по населените места във всяка област.

Разработените анкети за целите на проучването бяха анонимни, поради факта, че същите обикновено имат предимство, тъй като участниците в проучването имат по-добро усещане, че изпращат своя лична информация до „трети страни“. Освен това анонимните анкети гарантират повече доверие и по този начин повече обратна връзка, а целта на проучването беше анкетираните да се чувстват комфортно и сигурно, като същевременно предоставят открита и честна обратна връзка.

Анкетната карта е изготвена така, че да отнема възможно най-малко време за попълване, но да дава реална представа за мнението и нагласите на представителите на целевата група. Анкетните карти съдържат както специфични въпроси, съобразени с целевите групи, така и общи въпроси, фокусирани върху обичайните проблеми поставени пред представителите на бизнеса. В анкетата са

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

залегнали и въпроси свързани с потенциалите за развитие на сектора след сформирането на бизнес съвет.

Съдържанието на анкетните карти включват няколко вида въпроси, целящи проучване на нагласите за конституиране и включване на целевите групи в бизнес съвет. Същите имат за цел да внесат повече яснота в следните направления:

Проучване на нагласите по отношение на сформирането на бизнес съвет и неговият принос към представителите на бизнеса;

Самоопределяне на представителите на бизнеса (към кой от приоритетните сектори спадат) и брой на заетите служители;

Проучване на нагласите и отношението на целеве групи към участието им в трансгранични проекти и работата им с трансгранични партньори;

Какви са основните трудности и проблеми, с които често се сблъскват в т.ч. и по отношение на намирането на работната ръка;

Какви са нагласите им по отношението на членство в бизнес съвет и неговите функции, роля и принос към конкретния приоритетен сектор;

Въпросите заложи в анкетната карта за представители на агро-хранителния сектор са от затворен тип, такива позволяващи изразяване на мнение и такива с опция за повече от един отговор.

Тъй като често при проучвания респондентите инстинктивно маркират първите възможни отговори, които са изведени на предни позиции и с цел именно предотвратяване на подобна възможност възможните отговори не са кратки и изискват респондентът да размисли. Това обстоятелство гарантира осъзнатост при маркирането на отговорите от страна на респондентите и прави изведените приоритети точни и достоверни.

При прилагане на методологията за анализ на събраната информация посредством направеното анкетно проучване, е използван стандартен логически обуслован процес, който включва три основни фази, както следва:

- Събиране на изходна информация и данни (анкетно проучване);
- Анализ на събраната информация;
- Формулиране на оценъчни изводи, констатации и препоръки (изготвяне на доклад);

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

4. Резултати и анализ от анкетното проучване касаещо нагласите на представителите на Агро-хранителен сектор за формиране и включване в бизнес съвет

Респондентите от тази целева група са 51 на брой, като съпоставката на резултатите ще се прави на база брой анкетирани или разпределено в проценти. За нуждите на проекта заложихме на анкетно проучване със следните въпроси и получихме съответните отговори:

1. Смятате ли, че сформирането на бизнес съвет ще допринесе за по-добра взаимовръзка между представителите на бизнеса и отговорните институции?

По отношение на първия въпрос 100 % от анкетираните представители на агро-хранителния сектор считат, че сформирането на бизнес съвет ще допринесе за по-добра взаимовръзка между тях и отговорните институции. Нито един представител не е отговорил отрицателно.

Чрез този въпрос се дава ясна и категорична оценка от страна на представителите на този целеви сектор, че формирането на бизнес съвет е от

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

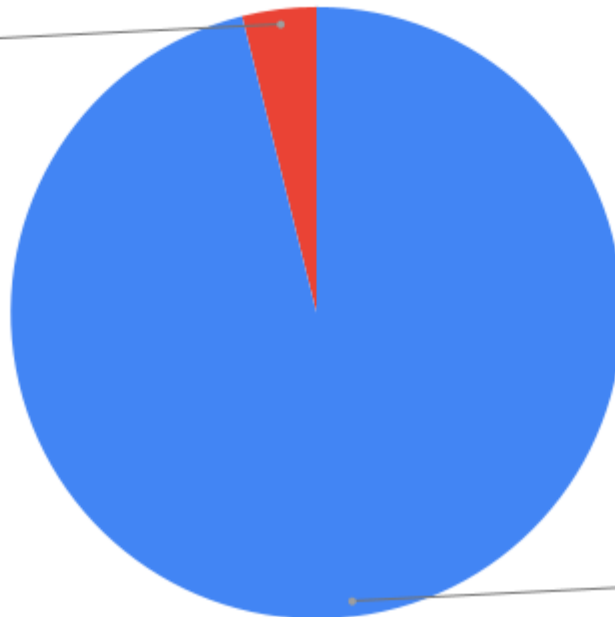

ключово значение за неговото развитие и в негова подкрепа. Формирането на бизнес съвет ще е основополагащ елемент за превенция на пропуските по отношение на работата между представителите на бизнеса и институциите. Освен това бизнес съветът потенциално ще подобри бизнес средата в сектора, тъй като с проактивни действия ще решава проблеми.

По отношение на въпрос № 2 от анкетното проучване, той е т.н. идентифициращ въпрос, чрез който се разбира представител на кой от приоритетните сектори по проекта попълва уеб базираната анкета. Както споменахме по-горе представителите на Агро-хранителния сектор са 51 на брой.

3. Във Вашата фирма/предприятие са заети:

11-50 души
3.9%

1-10 души
96.1%

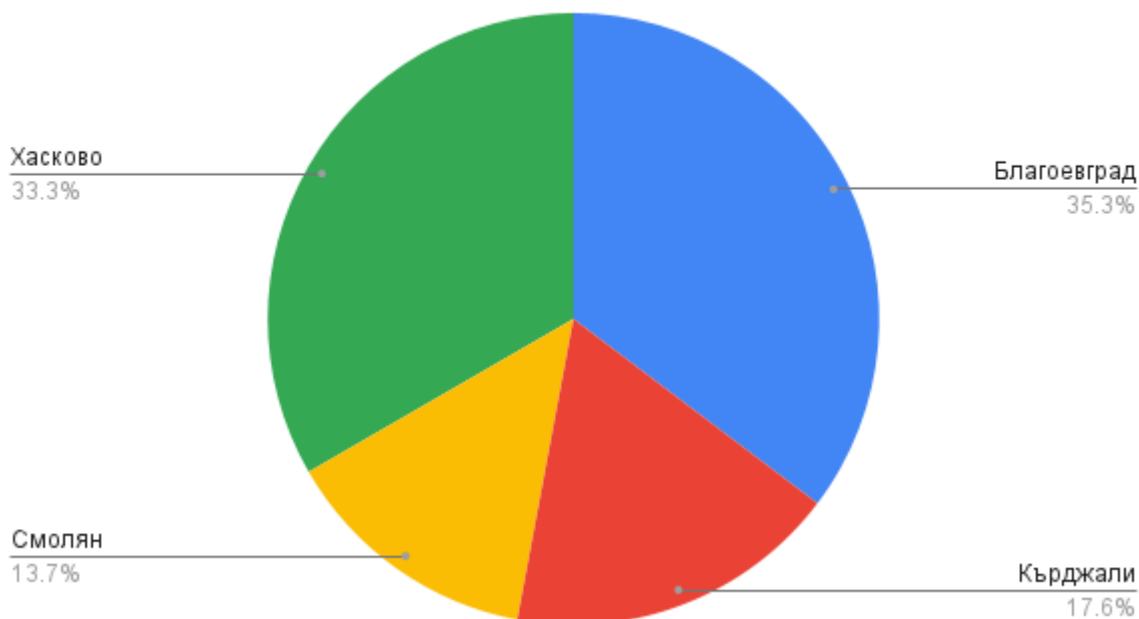
По отношение на отговорите на въпрос № 3 е видно, че масово в агро-хранителния сектор са заети от 1 до 10 души, като 96,1 % от анкетираните са потвърдили тези данни. Останалите 3.9 % имат наети от 11 до 50 служители. Нито един анкетиран представител не е заявил, че има над 50 наети служители. Това се дължи на факта, че в фирмите работещи в сектора са предимно малки или средни предприятия, занимаващи се със земеделие в т.ч. животновъдство, млекопреработване, месопреработване, производство на хляб, тестени, сладкарски изделия и др.

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

4. В коя област сте?

Важно е да се отбележи, че анкетите са изпращани пропорционално на представители на сектора от всички приоритетни области, като според отговорите на въпрос №4 е видно, че най-голям дял или 35.3% от анкетираните представители на агро-хранителния сектор се пада на област Благоевград, поради факта, че има уеб базирана анкета спазването на точна пропорция е невъзможно, тъй като получателите на анкетата са я споделяли и с други представители на бранша.

На втора позиция с близък резултат се нарежда област Хасково с 33.3%, следвана от област Кърджали с 17.6% и област Смолян с 13.7%.

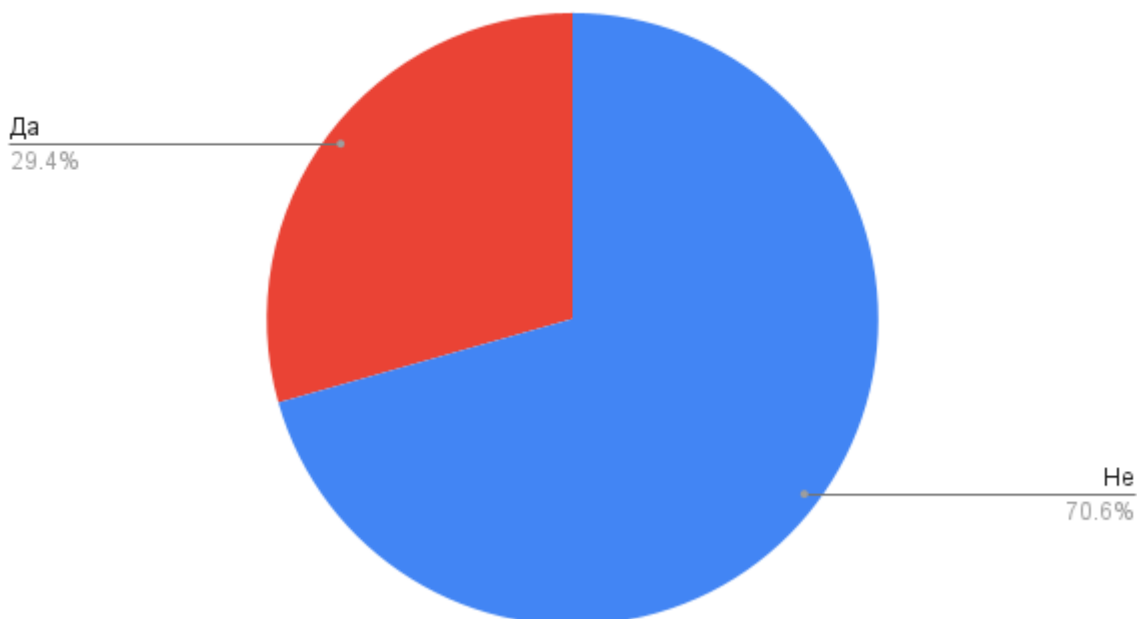

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents are sole responsibility of Development of innovative startup companies and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat

5. Участвали ли сте в трансгранични проекти?

На въпрос № 5 70.6% от представителите на агро-хранителния сектор са дали отрицателен отговор по отношение на участието им в трансгранични проекти, като 29.4% са тези дали положителен отговор.

Причината за това е възможно да бъде търсена в липсата на обучения и информация. Това е еднозначно доказателство, че един от въпросите, които следва да разглежда бизнес съветът е именно подsigуряване на среда за информираност и обучения за участие в проекти по различни оперативни програми и европейски фондове, както и търсене на партньори в трансграничните области от същия сектор на управление.

Важно е да се отбележи, че има вероятност и представителите на сектора да не са участвали в трансгранични проекти, тъй като в България се работи целенасочено в подкрепа на малкия и средния бизнес, чрез програми на Фонд „Земеделие“, в т.ч. и осигуряване на финансиране на местните инициативни групи и следователно частните проекти от страна на агро-хранителния сектор към тях.

Затова е необходимо новосформирания бизнес съвет да постави ясни граници и да активира и насочва своите членове да работят по тези програми, които

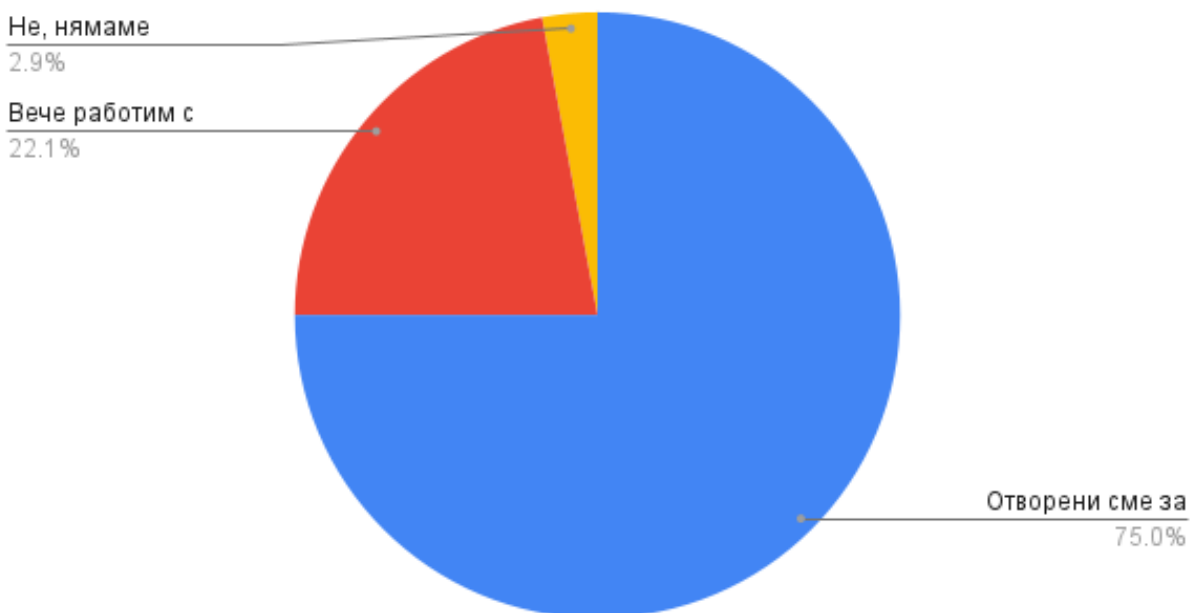

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A “Greece-Bulgaria 2014-2020” Cooperation

биха допринесли най-много за тяхното развитие. В това чисто да информира, чрез различни информационни канали и/или брошури за приноса на трансграничните проекти, които са особено важни за развитието на пограничните райони.

6. Какви са Вашите нагласи за работа с чуждестранни партньори във Вашата сфера на управление?

По отношение на въпрос № 6, който цели да измери нагласите за работа с чуждестранни партньори на представителите на агро-хранителния сектор, е видно, че голям брой от тях са отворени за партньорство и работа с чуждестранни представители в своята сфера на управление, а именно 75 %. На второ място с 22.1% анкетираните са посочили, че вече работата с чуждестранни представители на бизнеса, но все пак са отворени да работят с нови партньори. Само 2.9% представители на целевата група нямат потребност от партньорство с чуждестранни представители.

По-малкият брой работещи в партньорство и големият на искащите такова очертава следващ приоритет за бизнес съвета, а именно фокусиране на усилия върху изграждане на партньорства както с бизнес съветите в Гърция, така и разширяване на партньорствата в рамките на европейския съюз.

Функциониращият бизнес съвет би могъл да работи за създаването на подходяща бизнес среда, в която представителите на бизнеса да търсят и намират

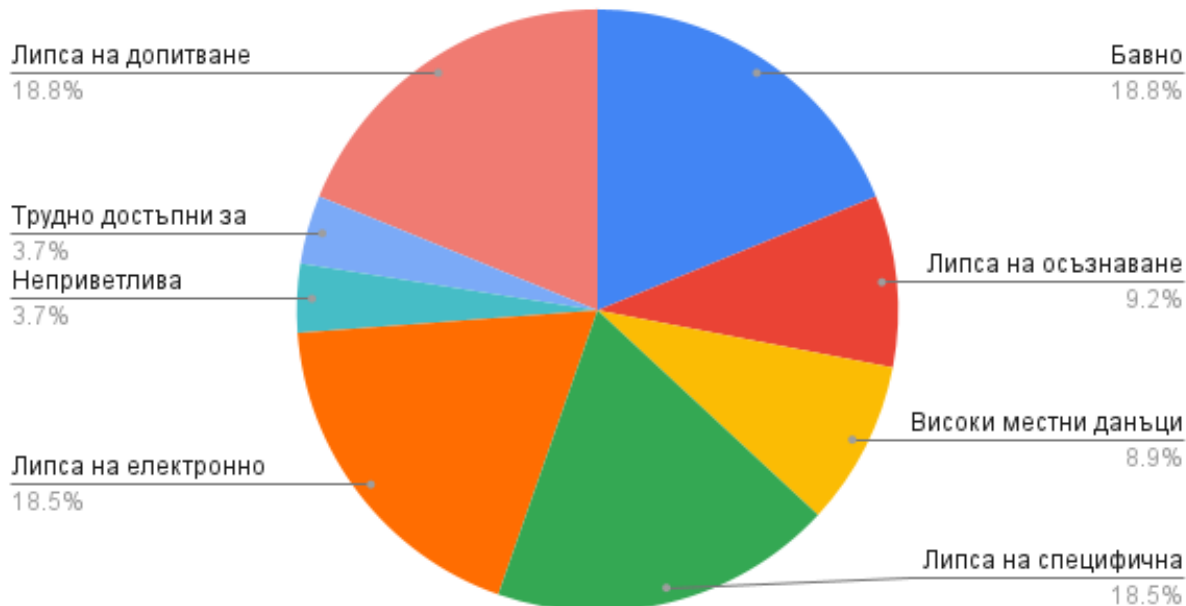

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

партньорски организации от тяхната сфера на управление и съответно в помощ за създаване на партньорски взаимоотношения и обща работа.

7. Моля, опишете накратко, какви са основните трудности, пред които сте изправени, по отношение на съвместната работа с институциите?

Според направеното проучване на преден план с по 18.8 % изпъкват две от основните трудности, пред които са изправени представителите на агро-хранителния сектор при съвместната си работа с институциите, а именно – липса на допитване до бизнеса при формулирането на политиките, които го засягат и бавно административно обслужване. На второ място, отново с еднакви проценти 18.5 % се нареждат проблемите с липса на специфична експертиза на представителите на администрацията по въпроси свързани с бизнеса и липсата на електронно управление. 9.2 % от анкетираните смятат, че съществува липса за осъзнаване на проблемите, пред които е изправен бизнеса, а 8.9% считат, че местните данъци и такси са високи. На последно място с по 3.7% се нареждат проблемите като трудна достъпност до ръководните лица в институциите и неприятелска администрация.

Резултатите получени от този въпрос са отправна точка за един от основните приоритети на бизнес съвета, а именно да въздейства и върху поведението на

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

администрацията като дава обратна връзка и препоръки за постигане на по-добри резултати и повишаване на доверието на бизнеса към администрацията.

Друг основен проблем в съвместната работа между бизнеса и администрацията се явява липсата на доверие към представителите на изпълнителната и местната власт. Това възпрепятства инициативността на самите фирми и ги демотивира те да бъдат активната страна в процеса. От друга страна, това допринася за формиране на нагласи тип „няма смисъл от подобно взаимодействие“. Това в съчетание с намесата на лобистки практики и липсата на покани за участие в процеса на вземане на решение допълва оценката за най-базовите пречки при доброто сътрудничество между бизнеса и администрацията. Бизнес съвете цели да промени именно тези нагласи на представителите на бизнеса.

За това сформираният бизнес съвет би могъл да изисква от администрациите по области представители на бизнеса да бъдат включени в дискусиите на възможно най-ранен етап, когато тяхното участие би имал най-голям ефект върху изработваните политики и вземаните управленски решения, като в допълнение изисква обратна връзка относно постигнатия напредък по дискутираните теми и проблеми.

Ежедневната комуникация, координация и управление на партньорството ще осигурят необходимото изглаждане на различията и постигане на по-добро взаимно разбиране между участващите в него организации.

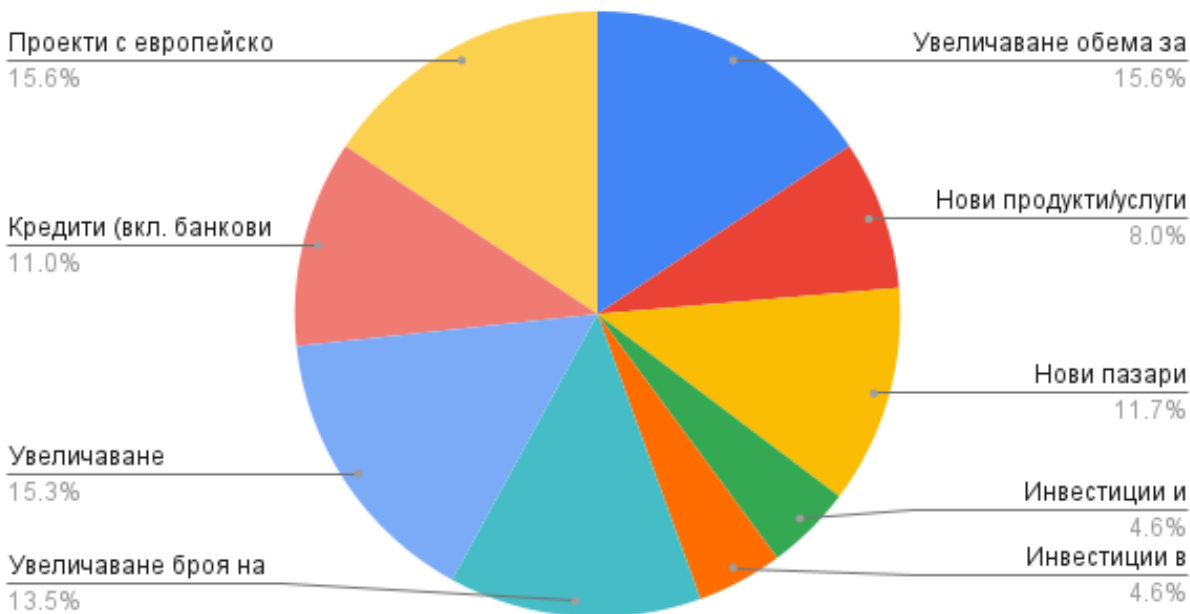
Ясните и прозрачни механизми за взаимодействие с администрацията са ключът към по-активното включване на бизнеса в процеса на формулиране на публични политики. Получаването на информация за предприетите мерки по дадените предложения от страна на администрацията също е важен елемент, който влияе върху ангажираността на представителите на сектора. Необходимо е и да се създаде и форма на трайно партньорство между бизнеса и администрацията, за да има видими резултати по отношение на развитието на сектора.

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

8. Какви са намеренията Ви за развитие на Вашата фирма през следващата година?

Въпрос № 8 също е с възможност за отбелязване на повече от един отговор, като тук се открояват няколко отговора с почти еднакви проценти, както следва: 15.6% от анкетираните планират да участват в проекти с европейско и/или национално финансиране или да увеличат обема за производство, 15.5% смятат да увеличат броя на работните места, а 13.5% да увеличат възнагражденията на служителите си. 11.7% смятат да се наложат на нови пазари, а 11% да използват средства по кредит и/или лизинг. 8% от анкетираните искат да наложат на пазара нови продукти или услуги, а на последно място с по 4.6% остават намеренията за инвестиции в производствени мощности или такива в иновации и нови марки.

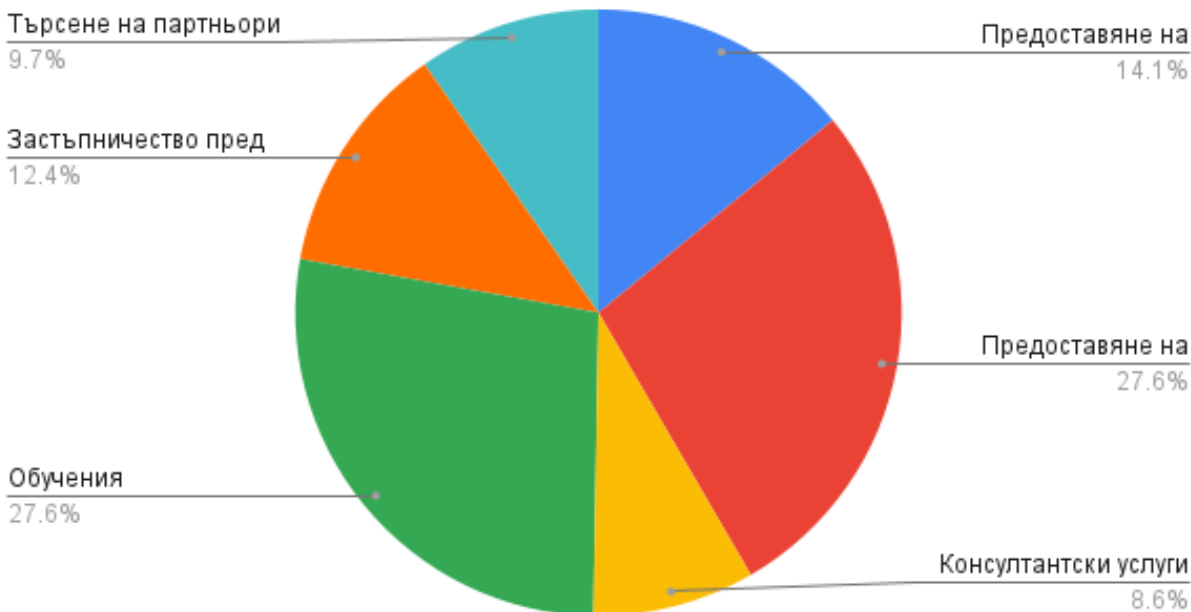
В контекста на гореописаните резултати от анкетното проучване бизнес съветът ще бъде инструмент за развитие, който предоставя рамката за диалог и мобилизация на заинтересованите страни по съответния икономически или социален проблем, като работи за неговото решаване.

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

9. Какво съдействие и помощ очаквате от представителите ли на институциите за напред?

Анкетираните представители на агро-хранителния сектор в пограничните области Смолян, Хасково, Кърджали и Благоевград очакват от представители на институциите да им предоставят информация за бизнес средата и за ново законодателство, по отношение на информация за възможностите за финансиране и/или помощ чрез различни финансови донори (27.6%), както и за обученията и застъпничество пред национални и европейски органи и институции (27.6%).

По-малка част от анкетираните очакват помощ за предоставяне на информация за бизнес средата и за ново законодателство 14.1%, а 12.4% считат, че е необходимо институциите да се застъпват за тях пред национални и европейски органи. 9.7 % от целевата група желаят институциите да им оказват съдействие при търсенето на партньори на местния или външни пазари, а 8.6 % искат да им се предоставят консултантски услуги.

Вземайки предвид тези данни бизнес съветът може да си постави за цел да преговаря с общински и/или области администрации в приоритетните области за съдействие и провеждането на обученията за бенефициенти по различните програми, независимо от вида на финансиране, както и да подпомага своите членове в подготвянето на своите проектни предложения с помощта на експерти от

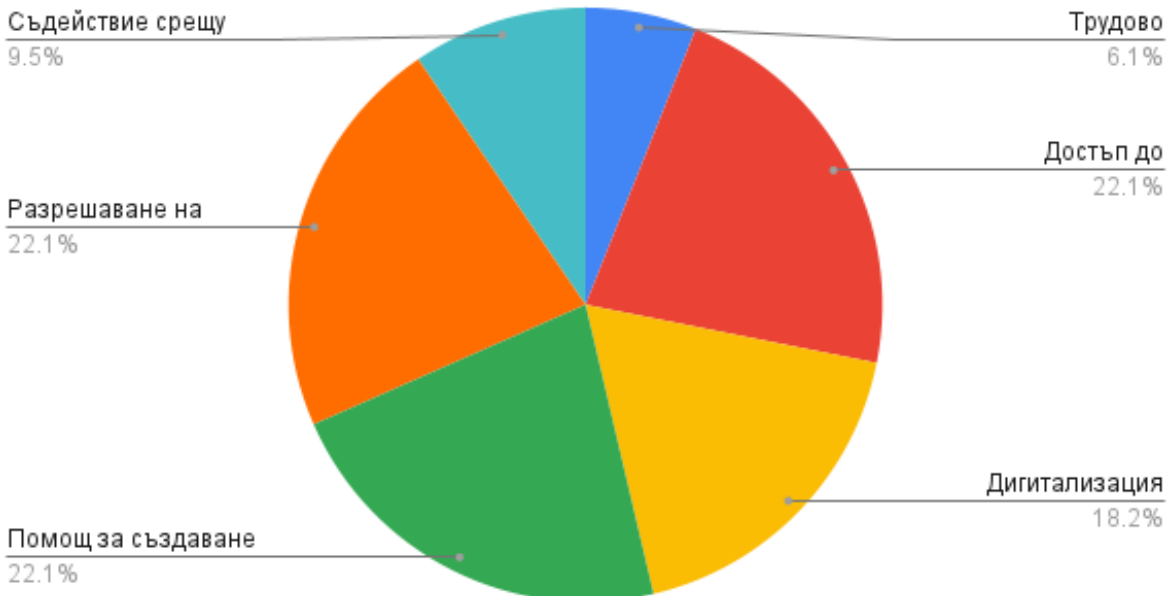
The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

общинската администрация или чрез създаването на дълготрайни партньорски взаимоотношения с местните инициативни групи по райони.

Бизнес съветът би могъл да изгради ясни и прозрачни механизми, чрез формиране на постоянни работни групи, провеждане на срещи и информиране и обучение на целевите групи за това как да си взаимодействат и как да си поставят реалистични цели и очаквания към процеса на партньорство. Това ще гарантират не само активност на заинтересованите страни, но и устойчивост на процесите по сътрудничество.

10. В кои области би бил полезен Бизнес съветът при предоставяне на услуги и защита на Вашите интереси?

По отношение на отговорите на въпрос № 10 представителите на агро-хранителния сектор смятат, че бизнес съветът би бил полезен разрешаване на административни пречки, достъпът до финансиране и в помощ за създаване на партньорски отношение с местни и чуждестранни представители на сектора с по 22.1%. 18.2% смятат, че той би бил полезен за дигитализацията на сектора, 9,5% очакват съдействие срещу административния произвол, а 6.1% подкрепя при трудовото посредничество и трудовото законодателство.

В контекста на получените отговори бизнес съветът може да си постави цели, като: улесняване на процесите по обучение и обмяна на опит с цел запознаване с

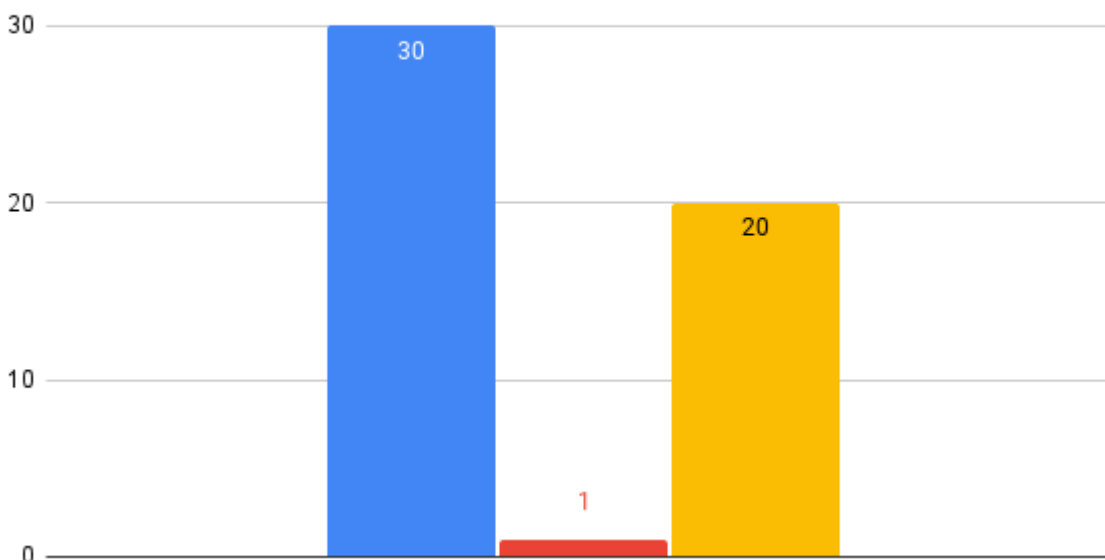
The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

нормативната уредба, създаване на взаимоотношения с администрациите за минимализиране на административния произвол и съдействие от тяхна страна за решаване на пречки и проблеми от компетенциите им.

11. Изпитвате ли затруднение при намиране на работна ръка?

■ Да ■ Не ■ Намирам лесно работна ръка, но наетите служители често не се задържат

Според отговорите на въпрос № 11 представителите на агрохранителния сектор в пограничните области Смолян, Благоевград, Кърджали и Хасково масово изпитват затруднение при намиране на работна ръка.

На второ място се нареждат анкетираните представители на целевите групи, които намират лесно служители, но изпитват затруднения със задържането им на работа, а само един представител на целевата група изпитва затруднения при намирането на работна ръка.

От една страна гореописаните резултати могат да показват, че липсата на работна ръка за бизнеса е сред основните проблеми в приоритетните области. Голяма част от икономическите сектори изпитват необходимост от кадри разполагащи с необходимата квалификация за работа. Този недостиг започва да се изостря все по-осезаемо и поради пандемията, а тенденцията за липса на квалифицирана работна ръка става едно от основните предизвикателства пред бизнеса. Затова бизнес съветът може да си постави за цел да инициира общ диалог

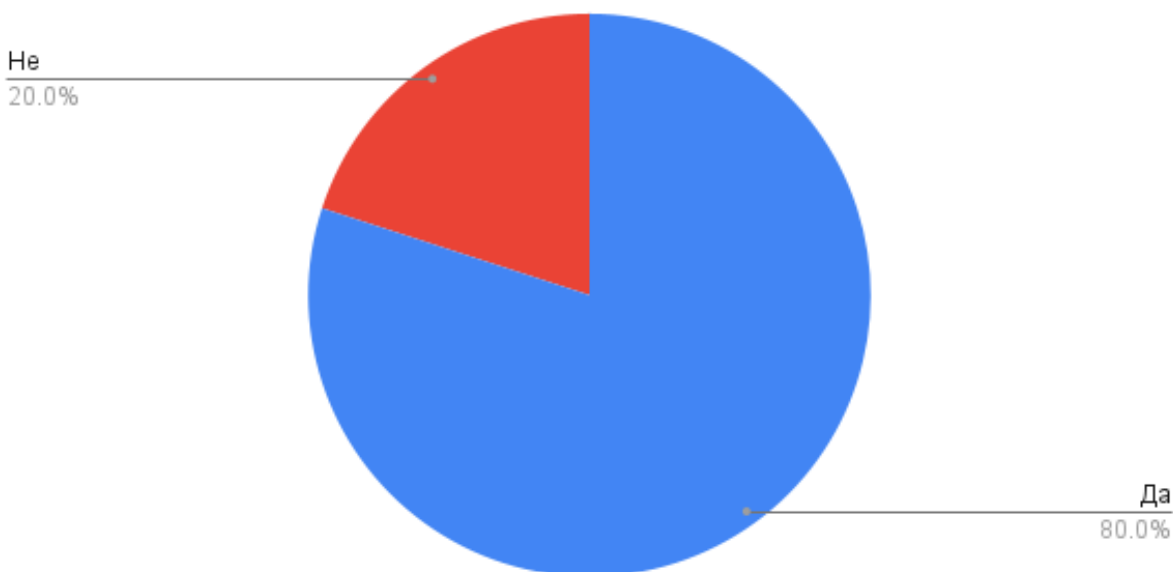
The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

с представителите на сектора, който трябва да каже от какви специалисти има нужда и съответно да ги изведе и сведе до знанието на съответните институции и/или ВУЗ-ове.

От друга страна обикновено заетите в агро-хранителния сектор са хора със средно и/или по-ниска степен на образование, поради това можем да направим обоснован извод, че е възможно възнагражденията в сектора да са твърде ниски. Затова е необходимо и бизнес съвета да анализира конкретната ситуация за сектора като предложи мерки за решаване на ситуацията с пазара на труда в приоритетните области.

12. Смятате ли, че чрез реализиране на партньорство с чуждестранни представители ще подобрите Вашия бизнес? Бихте ли предприели действия в тази посока?

От отговорите на въпрос № 12 става ясно, че много голяма част от представителите на бизнеса смятат, че чрез реализиране на партньорство с чуждестранни представители биха подобрили своя сектор и биха предприели действия в тази посока (80%).

Само 20% от анкетираните са отговорили отрицателно и не биха искали да предприемат действия в посока партньорство с чуждестранни представители.

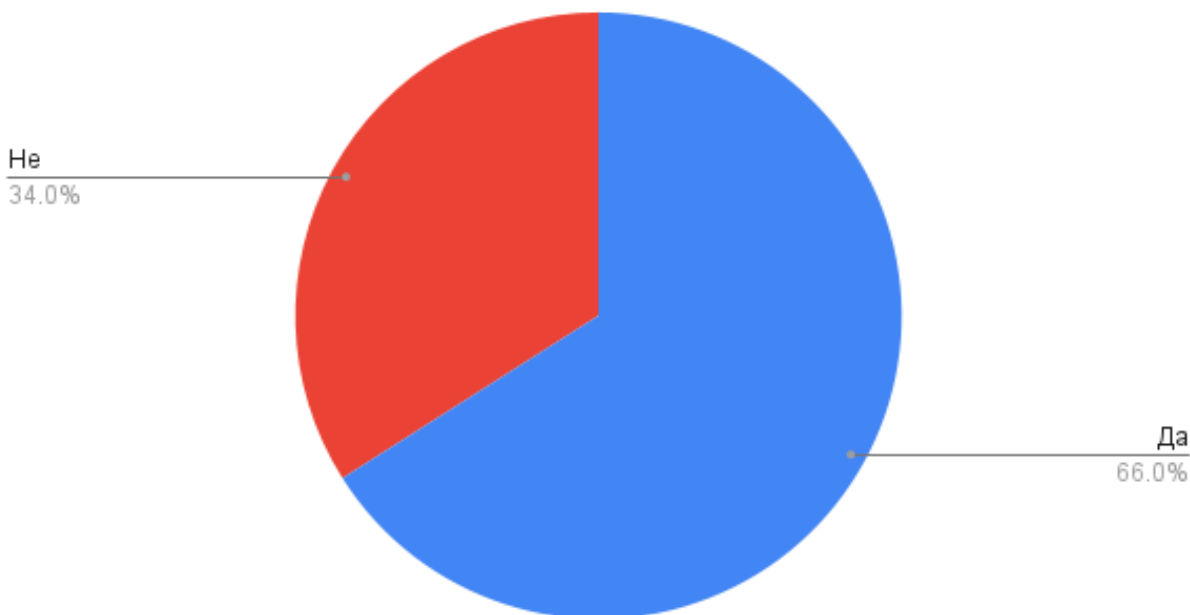
The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

В контекста на горното и заявката за реализиране на партньорство от по-голямата част от анкетираните целеви групи, е важно да се спомене, че създаването на партньорство е дълъг и труден процес, който изисква партньорите да споделят ресурси и активи (време, знания и усилия).

По отношение на горния въпрос бизнес съветът ще се ангажира с конкретни действия, целящи: обединяване на лица от частния сектор с чуждестранни такива на принципа на равнопоставеността; съвместна работа по определяне и проследяване постигането на общи цели; надграждане и взаимно допълване на положителните страни и активи с цел по-силни партньорски отношения; работа с бизнес съвета в Гърция и др.

13. Бихте ли членували в Бизнес съвет, за да подпомогнете развитието на бизнеса в пограничните райони?

Според получените отговори на въпрос № 13 66% от анкетираните представители на целевата група биха членували в Бизнес съвет с цел подпомагане развитието на бизнеса в пограничните райони, 34% не биха членували в такъв.

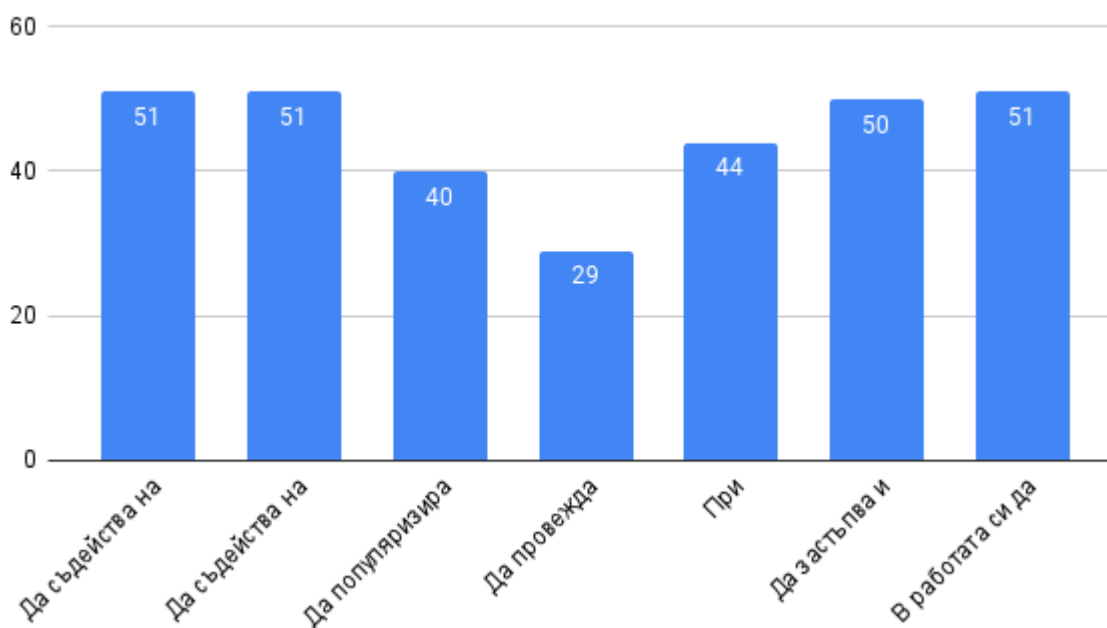
Причината за големият брой негативни отговори може да се търси в липсата на убеденост, че може да има колаборация между институциите и бизнес съвет и неувереност, че има среда, в която различните участници биха работили заедно.

	The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation	
---	---	---

Бизнес съветът ще фокусира усилия да покаже, че такава колаборация е възможна, като използва възможността да покани представители на местните власти да присъстват на негови заседания, което води до бърза чуваемост на проблемите и лична ангажираност за тяхното решаване.

Като цяло нагласите за включване в бизнес съвет са добри, но след формирането му същият трябва да цели промяна на негативните мнения, защото именно участието в бизнес съвет би допринесло за развитието на сектора.

14. Каква очаквате да бъде ролята на бизнес съвета?

Този въпрос отново е с възможност за множествоно маркиране. В отговорите на целевите групи, каква очакват да бъде ролята на бизнес съвета се открояват три отговора с еднакъв брой маркирания, а именно: бизнес съветът да съдейства на бизнеса при решаване на текущи въпроси, да съдейства на бизнеса отнасяйки определени въпроси към ресорните институции и в работата си да взаимодейства с конституираните бизнес съвети в Гърция.

На следващата позиция с 44 маркирани отговора анкетираниите смятат, че бизнес съветът трябва да защитава каузите за развитие на сектора на трансгранично ниво, следват отговорите да популяризира проблемите на бизнеса,

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

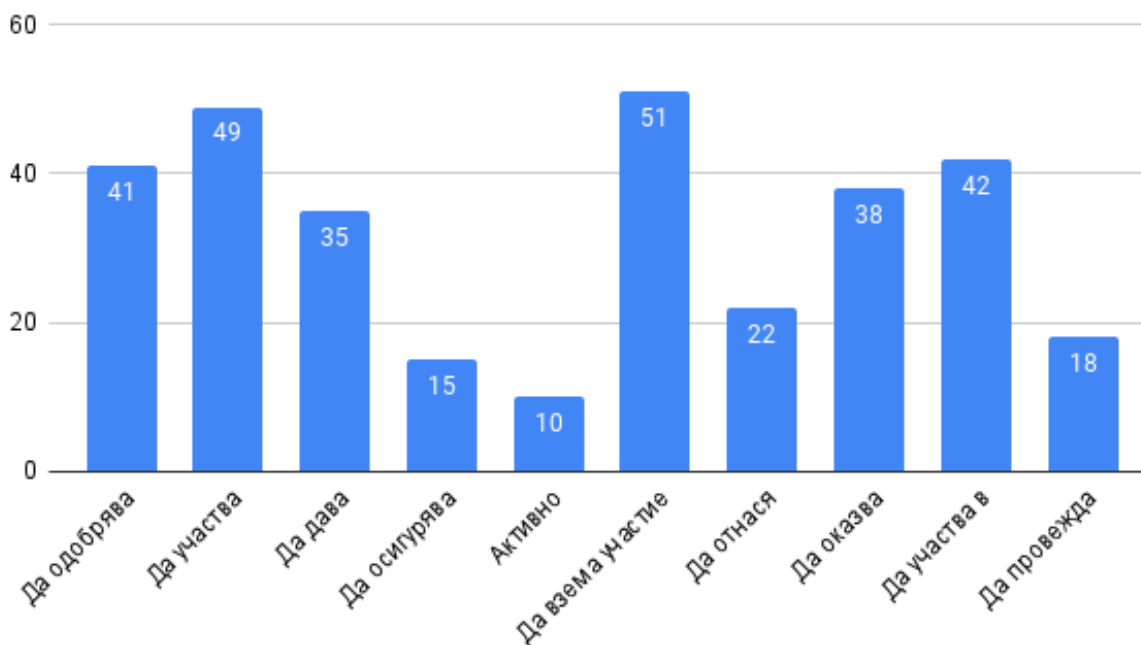

като отнася определени въпроси към ресорните институции (40) и да провежда редовни заседания (29).

Базирайки се на гореописаните резултати се отчита ясна тенденция, че целевите групи очакват от бизнес съвета да има широка ключова роля. В този ред на мисли представителите на бизнеса имат нужда от общност, която да стои зад гърба им при всякакви трудности, като ги подпомага адекватно за всяка кризисна ситуация, с която биха могли да се сблъскат.

Сравнително малък брой представители на сектора имат желание конституирания бизнес съвет да провежда редовни заседания, това може би се дължи на факта на голямата заетост на представителите на сектора. Въпреки получените резултати е редно и препоръчително заседанията на бизнес съвета да не са по-малко от 2 на брой на годишна база.

15. Какви, според Вас, трябва да бъдат правомощията на бизнес съветите?

По отношение на получените резултати от отговорите на този въпрос на първо място целевите групи (51) смятат, че бизнес съветът трябва да може да взема участие при обсъждането на общинските бюджети в своята територия. 49 представители, считат, че съветът трябва да участва активно при разработването

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

на областни и общински стратегически и планови документи, а 42 са отговорили, че трябва да участва в обмяна на опит и добри практики в трансграничния регион.

Във връзка с последното сформираният бизнес съветът има възможността да работи в тясно сътрудничество със същия съвет в агро-хранителния сектор на територията на Гърция като целта е да се осъществява трансгранична обмяна на опит за интегриране на добри практики.

41 представители на сектора искат бизнес съветът да има правомощия да одобрява стратегии за развитие на бизнеса на местно ниво, следват отговорите: да оказва административно съдействие на бизнеса в комуникацията му с институции по определени въпроси и проблеми (38), да дава становища по въпроси касаещи развитието на бизнеса на местно ниво към компетентните институции (35), да отнася проблеми на бизнеса пред общинските съвети на територията на действие на бизнес съвета (22), да осигурява достъп до информация на своите членове и на представителите на бизнеса по повод въпроси и проблеми, които разглежда (15) и на последно място с 10 - активно да взаимодейства с обществени посредници.

По отношения на малкия брой представители желаещи бизнес съветът активно да взаимодейства с обществени посредници може би това се дължи на непознаването на термина „обществен посредник“, затова една от целите на бизнес съветът ще бъде запознаване на представителите с институциите и терминологията, която те използват.

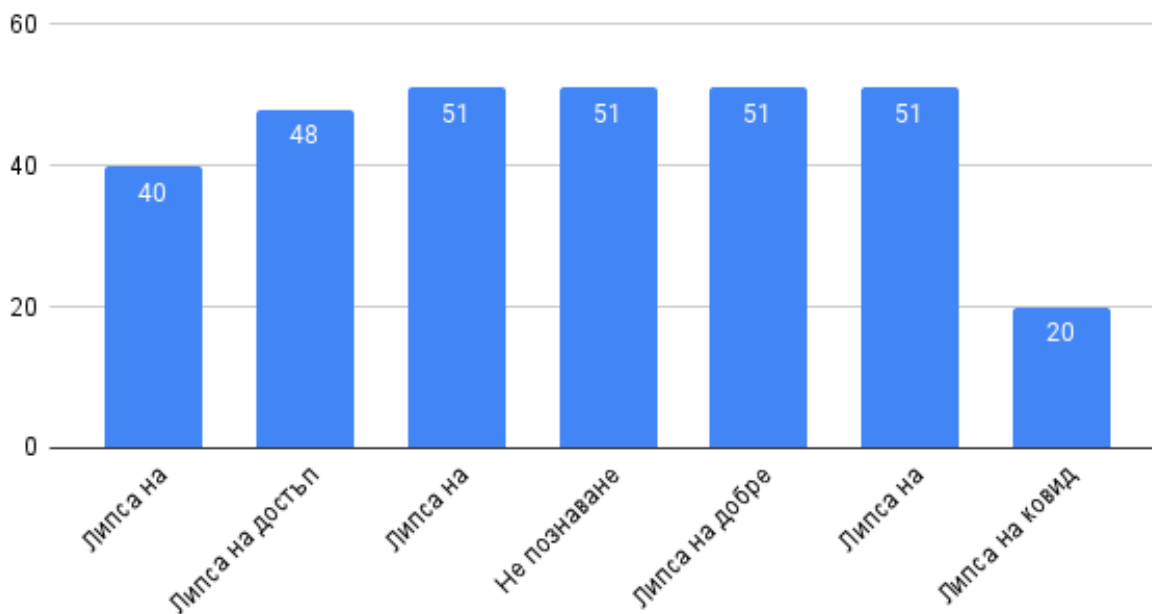
Всички маркирани правомощия, които би имал бизнес съветът са възможни за изпълнение, като чрез изпълнението им представителите на сектора ще бъдат представени пред институциите, като ще работи целенасочено за тяхното подпомагане по различни теми.

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

16. Какви са основните предизвикателства и трудности, които срещат предприемачите и представителите на бизнеса във вашия регион?

Това, което се забелязва в получените резултати на въпрос № 16 и затрудненията, които изпитва сектора е, че целевата група е отговорила с по 51 отговора на четири въпроса: липса на индустриални зони, не познават добре инструментите на европейските фондове и програми, липсва добре изградена съпътстваща инфраструктура и липса на транспортна свързаност. Следват оговори с приблизително равен резултат: 48 души има проблем с достъпа до финансиране, 40 с намирането на работна ръка и на последно място с 20 отговора представителите смятат, че липсват мерки за справяне с ковид кризата в сектора.

Сравнително равните резултати на получените отговори ни показват, че секторът изпитва затруднения в много и разнообразни направления, т.е. бизнес съветът трябва да обхване широк спектър от проблемни ситуации без да се ограничава до конкретни такива и да оказва разнородна подкрепа в полза на агро-хранителния сектор.

Във връзка с горното бизнес съветът ще има за цел да подпомага представителите на сектор по отношение на всички насрещни трудности, в т.ч. ще съдейства за организиране на обучения и насърчаване на ученето през целия живот

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

за справяне с липсата на работна ръка. Ще се застъпва за представителите на сектора за пред институциите, чрез предложения на конкретни проекти, като същевременно би могъл да инициира срещи с различни ръководни лица за подобряване транспортната свързаност и/или друга инфраструктура необходима за развитието на конкретния сектор.

В допълнение към горното бизнес съветът ще предлага информационни материали и/или ще организира обучения с цел запознаване на целевите групи с инструментите на европейските фондове и програми, в т.ч. би могъл да покани лектори/експерти от общините или местните инициативни групи.

5. Изводи базирани на анкетното проучване касаещо Агро-хранителния сектор в областите Смолян, Кърджали, Хасково и Благоевград по отношение на конституирането на Бизнес съвет

Процесите на въздействие между представителите на бизнеса и институциите са сложни и многопластови. В рамките на проведеното анкетно проучване на нагласите за конституиране и включване на целевата група в бизнес съвет се открояват няколко основни акценти:

Акцент	Извод
Недостатъчна информираност и липса на комуникационни канали на двете групи	Този акцент се отнася както за представителите на бизнеса, така и за представителите на администрацията в различните институции. Създаването и функционирането на бизнес съвет ще спомогне за осъществяването на комуникация между двете групи, като по този начин всяка група ще бъде информирана по въпросите, които касаят нейната сфера на управление.
Слабо познаване на нормативната база, касаеща представителите на бизнеса	За съжаление представителите на приоритетния Агро-хранителен сектор нямат или имат слаби познания по отношение на нормативната база, която засяга тяхната работа. Затова

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

	<p>функционирането на един бизнес съвет би спомогнало за идентифициране на конкретните нужди и евентуално за обучение по конкретни теми и/или обмяна на опит с партньорски организации.</p>
<p>Не се конституират бизнес съвети и/или други с такава насоченост</p>	<p>Масовата практика както в изследваните територии, така и на територията на цялата страна показва, че липсва желание за участие в подобен вид организации от страна на представителите на бизнеса. Поради това тяхното включване в подобни инициативи е свързано с много гъвкавост от страна на експерти и/или организации. От друга страна именно членуването в подобни сдружения би довело до подобряване на бизнес климата в различните сектори.</p>
<p>Очакванията на бизнеса по отношение на съдействие от страна на институциите не са в правомощията им</p>	<p>Липсва ясна представа от страна на представителите на бизнеса за функциите на различните институции и към кого трябва да отнасят своите проблеми.</p>

6. Заключение

Създаването на бизнес съвет има за цел да подобри бизнес климата, като взаимодейства с всички заинтересовани лица в процеса за развитието на сектора. Бизнес съветът ще се ръководи изцяло от желанието за изграждане на условия за коректни пазарни отношения, утвърждаване на трайни партньорски връзки в трансграничния регион, взаимодействие с институции и съобразяване с изискванията на добрите европейски практики за развитие.

	The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation	
---	---	---

Бизнес съветът ще осигури консултантски, информационни и други видове услуги на фирмите/предприятията членуващи в него. Членовете на управителния съвет ще са готови да направят проучване по всеки възникнал делови въпрос и да предприемат съответните законосъобразни действия, за да защитят интересите на обединените в бизнес съвета представители на бизнеса.

The Project is co-funded by the European Regional Development Fund and by national funds of the countries participating in the Interreg V-A "Greece-Bulgaria 2014-2020" Cooperation

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents are sole responsibility of Development of innovative startup companies and can in no way be taken to reflect the views of the European Union, the participating countries the Managing Authority and the Joint Secretariat